

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Observationes in Cap. VIII. De Feriis & Festivitatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](#)

OBSERVATIONES in CAP. VIII. de FERIIS & FESTIVITATIBUS.

Quidquid Autor hic dicit, sub REGULIS XIX. continetur, quæ indicant solum aliquot Textus, ad suum Argumentum pertinentes. *Quinque* priores respiciunt Festivitates in genere. *Prima* non observatur, quoad cessationem operum servilium; nam, sub hoc respectu, Festivitas incipit à mediâ nocte, & definit ad medium noctem sequentem. Idem est de *Secunda* Parte *Secunda*. Nam in solâ Quinquagesimâ Paschali, & Diebus Dominicis genua non flectuntur ad Officium Divinum, imò hæc praxis solum Clerum respicit. *Secunda* non est in praxi: jejunatur Die Festo, cum utrumque coincidit. Quod dicitur de Dominicis, in eis Balneorum usum concedi; ad alias Festivitates extenditur.

Aliæ Regula non indigent observatione. Conferendo contenta: hoc in Capite, cum REGULIS nostris circa Festivitates in genere, & in specie, ubi accuratissime collegimus ea, quæ ad hoc Argumentum pertinent, jungendo id, quod singulis Capitibus peculiare est, & omnibus commune, cùm necessariis Notis Criticis, Historicis, Chronologicis & Geographicis, percipiatur quantum hoc Caput sit imperfectum.

OBSERVATIONES in CAP. IX. de SEPULTURIS.

Argumentum hoc accuratiū discutitur & distribuitur in partes minutiores. Dividitur in quatuor Quæstiones; scilicet 1. Quinam habeant jus sepeliendi. 2. Sepultura locus. 3. Modus & Adjuncta. 4. Antecedentia & Consectaria.

Agendo de Loco, differit de eo, quod pertinet ad eos, qui sacræ Sepultura jus habent, & eos, qui non habent: & cùm locus, in quo sepeliendi est, ad aliquem pertineat, agitur consequenter de iis, qui habent jus sepeliendi. Quod itaque deest in Quæst. I. suppletur in II. Similem ob rationem Quæst. III. supplet ea, quæ desunt in II. nam Preces, Sacrificium, Oblationes, pertinent ad modum Sepulturae sacræ, de quâ hic agitur: multæ autem Personæ ab iis Cérimonias excluduntur.

Idem dicendum est de Quæst. IV. nam Sepultura sacræ præsum est, ut is, pro quo illa petitur, ad eam jus habeat, & is, à quo petitur, habeat jus illius facienda. Sepultura etiam Consecutarum est, ut ii, qui sepeliendi jus habent solum ex privilegio, indemnes faciant eos, quibus Jure communi competit; inde nata est quarta Canonica, quæ debetur ei, qui habebat jus sepeliendi eos, qui alibi sepeliuntur. Connexio Quæstionum inter se, est causa permixtionis illarum invicem.

QUÆSTIO. I.

Hic statuendum erat, jus sepeliendi pertinere ad Parochum Jure Communi; ad alios autem Jure Speciali tantum: undè fit, ut teneant dividere cum illo id, quod sibi relictum est occasione Sepultura; proinde id, quod dicit, de Monachis, producendum erat ad alios omnes, qui Defuncti non sunt Curati. Jus particolare, per quod acquiritur generatim potestas sepeliendi, nihil aliud est, quam Privilegium, aut Consuetudo. Nemo hoc Jure uti potest, nisi 1. Per electionem Defunctorum. 2. Aut Patris ejus vel Matri, si infrâ pubertatem decesserit, & sic ferat Consuetudo; alias sepeliri debet, aut in Parochiâ, aut in Tumulo avito, aut in loco, quem ipse elegerit, posito quòd talis electionis sit capax: 3. vel per electionem Matriti, mortuâ uxore, non electo sepulchro; vel uxoris defuncto similiter marito: 4. vel cum Majores Defunctorum sepulchrum habebant extra Parochiam, & hic mortuus est, alio loco non electo.

QUÆSTIO. II.

Loquendo de iis, qui sacræ Sepultura jus habent,

dicendum erat, illud solis competere Fidelibus, & singulis; nisi quis eo nominatim spoliatur per aliquem Canonem, aut Sententiam: tūm enumerandæ erant Personæ sic privatæ, quam enumerationem sequeretur Regula, quæ dicit, omnem Fidelem in Ecclesiæ Communione defunctum, ipso Jure frui debere post mortem; idemque obtinere erga eos, qui exclusi exterius, habent tamen ejusmodi jus; quales sunt ii, qui moriuntur Excommunicati, aut Interdicti, postquam signa pœnitentia dederunt, nec Absolutionem sibi procurare potuerunt. Extat Regula hac in Reg. V. VI. VII. VIII. IX. X. hujus Quæst. & in Reg. III. Quæst. III. Leges, quæ certas Personas Sepulturâ privant, quamvis signa pœnitentia ediderint v. gr. percussos in Duello, aut supplicio affectos, loquuntur de Sepulturâ solemini.

Reg. I. quæ *Exceptiones* IX. habet, nullam patiuntur, si amplitudini sua restituatur, quisque Sepulturam suam eligere potest, cùm voluntatis & judicij necessarii capax est. Pars prima Cap. I. de Sepult. hanc Regulam confirmat; quippe quod agnoscat potestatem eligendi Sepulturam, in quâlibet Personâ *elecciónis capaci*. Sic intelligenda est ejus expressio generalis. Cap. 10. ibid. non dicit in dispositivo, eos qui sunt infrâ pubertatem non posse eligere Sepulturam suam: sed id insinuat solum in præfatione, seu expositione. Cap. 4. de Sepult. in 6. supponit, Impuberes habere hanc facultatem, cùm non permittat Patriam pro eis eligere, nisi cùm talis est Consuetudo. Reductio aliarum Exceptionum ad Regulam facilis est.

Reg. IX. malè refertur: Textus in eâ laudatus loquitur de casu, quo Monasterium ex vigore pauci expressi cum Curato, obtinuit indultum suum eos sepeliendi, qui illuc Sepulturam eligent. In alterum observandum est, Ecclesiam, cui solvuntur Decima Personales, esse Parociale; sed Decimas Prædiales interdùm præstari Ecclesiæ alterius Parochiæ, ratione situs Prædiorum.

Reg. XII. malè concipitur, dicens, ubi sepultus est Hereticus, alium sepeliri non debere. Textus laudati sensus est, Catholicum sepeliri non posse, ubi Hereticus fuit sepultus. Quod fit ex eo, quod hæc Sepulta Ecclesiam polluerit.

QUÆSTIO. III.

Observandum est in Except. I. & II. Reg. III. hodie Excommunicationem atque Interdictum non excludere à Sepulturâ, nisi Censura denunciata fuerit. In Except. III. IV. & alias, sumptas ex Criminis aut Impenitentiæ publicitate, eas non habere locum, nisi post sententiam declaratoriam, Defunctum esse in casu. VI. sumpta ex eo, quod viscera Defuncti ex ejus corpore sint ablata, non est in praxi, nihilominus quam Excommunicatione ipsi annexa.

QUÆSTIO. IV.

Observandum est in Regulas III. & IV. quæ loquuntur de exenteratione seu exhumatione Mortuorum, extare casus, in quibus illa præcipitur; alios, in quibus licita est. Si spoliatur Persona sacrâ Sepulturâ indigna, ut Infidelis, Excommunicatus, aut Interdictus denunciatus, sic sunt exenterandi, si distingui possint ab aliis Mortuis; sed, si mortuus sepeliatur in loco, cui tale jus non competebat, aut si sepeliatur solum ad tempus, exenterari possunt, si requisierint Personæ, quarum interest, & in casu usurpationis alieni juris, Invasores coguntur ad restituendum quidquid fuit receptum ratione, aut occasione Sepulturae.

Regula *Quinque* novissima non nisi remotam habent cum Sepulturâ relationem. Quoad Regulam, quæ loquitur de Portione Canonica, debitâ Parocia Defunctorum, cum in aliâ Ecclesiâ sepelitur; observandum est, eam solvi Parochiæ Domicilii ordinarii; eam esse